

Kitekint? - Kisebb egyenl?tlenségeket!

2010 szeptember 01. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Hogyan változik a gazdagsággal a várható életkor, az egészség és a boldogság? Miért n? korunkban a szorongás? Mi az életmin?ség és a gazdasági siker közös titka?

Richard Wilkinson és Kate Pickett - egyetemi tanárok, a brit tudományos élet meghatározó alakjai - 30 év kutatási

eredményeivel igazolnak egy erkölcsi alaptételt: a nagy társadalmi egyenl?tlenségek károsak, nem csupán a leszakadók, de a gazdagok számára is. Azt tudjuk, hogy felfelé haladva az anyagi létrán emelkedik a várható életkor, javul az egészség és n? a boldogság. Érdekes azonban, hogy 20 ezer dolláros egy f?re es? jövedelem felett már nincs összefüggés a fenti tényez?k között: a fejlettek klubjában a jó élet nem csak az anyagi jólétt?l függ.

Richard Wilkinson and Kate Pickett: The Spirit Level, Why More Equal Societies Almost Always Do Better, Allen Lane, 2009, www.equalitytrust.org.uk

A gazdagság egy szintje felett - mi még az egy f?re jutó 20 ezer dollár körüli jövedelem alatt vagyunk - a gazdagok és szegények közötti különbség, tehát a társadalmi egyenl?tlenségek mértéke áll az egyes országok életmin?ségi mutatói közötti eltérések hátterében. A gazdag országok közül Japánban, illetve a skandináv államokban a legkisebbek, és Amerikában, Portugáliában, valamint a többi angolszász országban a legnagyobbak a társadalmi egyenl?tlenségek, és ehhez igazodnak az egyes országok életmin?ségének eltérései.

Az egészségi problémák, a b?nözés, a 18 év alatti gyermekvállalás, a gyermekek jóléte, a várható életkor és egy sor más életmin?ségi tényez? romlott ott, ahol nagyobbak a társadalmi különbségek, és javult ott, ahol kisebbek. S?t, az Egyesült Államok egyes államai között is az egyenl?tlenségek mértéke szerint van különbség az egészségi és szociális állapot jellemz?iben. Az oktatási eredmények eltérései is egyértelm?en a társadalmi egyenl?tlenségekt?l függenek: jobbak az egyenl?bb és rosszabbak a kevésbé egyenl? társadalmak oktatási eredményei. A b?nözés, ezen belül a fiatalkorú b?nözés is az egyenl?tlenségek mértékét?l függ: ha nagyok az egyenl?tlenségek a szegények és a gazdagok között egy fejlett országban, akkor többen érzik úgy, hogy er?vel és er?szakkal érhetnek el többet. S?t ez az egyenlítés, a visszavágás eszköze számukra. Több az elhízott, alkohol- és drogfügg?, szívrohamot és szélütést szenved?, valamint alvási problémával küzd? azokban az országokban vagy amerikai államokban, ahol magasabbak a társadalmi egyenl?tlenségek.

Kicsik a társadalmi egyenl?tlenségek, ha a társadalom jövedelem szerinti alsó és fels? ötöde között négyszeresnél kisebb a különbség. S nagy, ha ennek kétszerese, tehát 8-9-szeres. Mérik a finomabb Gini-mutatóval is, de az összefüggés változatlan: az életmin?séget meghatározó minden fontos mutató dönt? módon függ az egyenl?tlenségekt?l. S?t, a gazdasági versenyképesség, a növekedés és a siker is dönt?en a szociális

egyenl?tlenségek korlátok között tartásától függ. Például azért, mert a sikerhez szükséges közösségi és egyéni bizalom is ezen múlik. Gyanakvóak és bizalmatlanok a kevésbé egyenl? társadalmak, ami csökkenti a társadalmi t?két, ezzel a gazdasági siker esélyét. Miért ilyen fontosak a társadalmi egyenl?tlenségek?

Lelki és fizikai egészségünket, egész magatartásunkat meghatározza, milyen kihívást, stresszt érzékelünk környezetünkb?l. A túl hosszú és er?s stressz káros egészségünkre és személyiségünkre. Ha alacsony a társadalmi helyzetünk, nincs barátunk, és életünk korai szakaszában er?s stressz ért bennünket, feler?södik a küls? stressz: fenyegetve érezzük magunkat. Biztonságérzetünkhöz az kell, hogy becsüljük magunkat. Önértékelésünk azonban jelent?s mértékben függ attól, hol állunk a társadalomban. Minél nagyobbak az egyenl?tlenségek, annál többen állnak a fenthez képest lent. Ennek félelem, szorongás, betegség és b?nözés a vége.

Magyarország és minden magyar sikerének dönt? forrása a mai kiáltó társadalmi egyenl?tlenségek mérséklése.

Matolcsy György, hetivalasz.hu

Ajánló